■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیرمسئول: مهدی گیوه‌کی

چهارشنبه ۲۶ مرداد ۱۴۰۱ | ۱۹ محرم ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۲۸۵ | استان تهران و البرز ۴۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۳۵۰۰ تومان | Wednesday -August 17 ,2022

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

امروز در تاریخ

■ آغاز بازگشت آزادگان سلحشور به کشور / ۱۳۶۹

■ سالمرگ عزت‌ا... انتظامی
بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون / ۱۳۹۷

■ سالمرگ سید ضیاءالدین دری
کارگردان / ۱۳۹۷

■ زادروز رابرت دنیرو
بازیگر سینما / ۱۹۴۳

واحه

این همسفران پشت به مقصود روان‌اند
شاید که بمانم، قدمی پیشتر افتم!
کلیم کاشانی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۳:۰۸	غروب آفتاب: ۱۹:۵۲
اذان مغرب: ۲۰:۱۱	نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۲۳
اذان صبح (فردا): ۰۴:۵۴	طلوع خورشید (فردا): ۰۶:۲۵

در پناه محرم

چرا جرایم و تخلفات در ماه محرم به شکل معنادار کاهش می‌یابد؟

میثم اسماعیلی
روزنامه‌نگار

یکی از آمارهای ثابت چندساله اخیر که پس از دهه اول محرم و البته پایان ماه مبارک رمضان از زبان مسئولان تکرار می‌شود، مربوط به کاهش آمار جرایم در این دوره می‌شود. دیروز هم معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه کاهش جرایم و تخلفات در کشور در ماه محرم امسال را «چشمگیر» خوانده و البته به تقویت آن در قالب یک الگوی موثر فرهنگی و اخلاقی تاکید کرده‌است. موضوعی قابل تامل که شاید آورده‌های مهمی برای تصمیم‌گیران در سطوح بالای بدنه مدیریتی ایران داشته‌باشد. چرا این اتفاق محدود به این زمان‌هاست و مهم‌تر این‌که چگونه می‌توان این رفتار را به بازه زمانی بیشتری تعمیم داد؟ نتیجه ابتدایی این اتفاق، موضوعی بدیهی اما شیرین است و آن این‌که عنصر ایمان و اخلاق و نگاه به ارزش‌ها در جامعه بالنده شده و باور جامعه در حرکت به سمت همدلی، احسان، رعایت اخلاقیات و دستگیری از همدیگر تقویت شده‌است. برای فهم بهتر نتایج این اتفاق باید به چند نکته مهم اشاره کرد؛ نکاتی که از زبان کارشناسان حوزه اجتماعی هم بارها بر آن تاکید شده و نقش بالا رفتن تعاملات اجتماعی در فضای امنی به نام مراسم سوگواری اهل بیت(ع) از جمله این موارد است. به باور آنها ماه محرم با توجه به ویژگی‌های والایی که دارد می‌تواند در کنترل و هدایت رفتارهای انسانی تا حد بسیاری مؤثر باشد و باعث تغییرات اساسی در نگرش و نوع رفتار افراد شود. در ماه محرم انسان‌ها دورهم جمع شده، اختلافات را کنار گذاشته و تصمیم به آغاز زندگی دوباره می‌گیرند و با همکاری در برپایی مراسم عزاداری و سوگواری محرم، با یکدیگر ارتباط برقرار کرده و تعامل اجتماعی مطلوب را در خود افزایش می‌دهند. با پژوهش‌های صورت گرفته در جهان، این گزاره اثبات شده که گروه‌های مذهبی و اساسا افراد مذهبی کمتر دچار بحران‌هایی چون بحران هویت می‌شوند و کمتر در میان آنها بزه اجتماعی گسترش می‌یابد. این موضوع در تحقیقات پزشکی صورت گرفته هم آشکار است، به این معنا که پزشکان دریافته‌اند افراد مذهبی و متدین در برابر بیماری‌های سخت، از مقاومت و امید بیشتری برخوردارند و دین و مذهب در ایجاد آرامش روحی و روانی آنان بسیار مؤثراست. از سوی دیگر کاهش افسردگی و بیماری‌های روحی و روانی و حتی سرعت درمان بیماری‌های جسمی در آنان به مراتب فزون‌تر از افرادی است که از ایمان برخوردار نیستند یا مذهبی به شمار نمی‌آیند. نقش دین در کاهش آمار جرایم یک اصل اثبات شده‌است. دین با ایجاد یک سامانه کنترل درونی قوی در انسان‌ها، آنها را از انجام کارهای خلاف و نامشروع بازمی‌دارد و سبب می‌شود آدمیان خود را از لحاظ درونی کنترل کنند. این، قوی‌ترین و مؤثرترین کنترل است، آن هم بدون هزینه برای برخوردهای قهری احتمالی. در این میان باید به گفته‌ای از علامه طباطبایی فقیه، عارف و اسلام‌شناس هم اشاره کرد. به عقیده او «هر چند قوانین و مقررات عادلانه‌ای وضع شود و احکام جزئی سخت و تهدیدکننده هم وجود داشته باشد، در عین حال، جلوی تخلف و ارتکاب جرم را جز به وسیله اخلاق فاضله انسانی نمی‌توان گرفت. قوانین و مقررات، از تخلف و نافرمانی در امان نمی‌ماند مگر این‌که بر پایه اخلاق فاضله انسانی قرار داده شود و اخلاق نیز نمی‌تواند سعادت انسانی را تضمین کند و او را به کارهای شایسته وادارد، جز در صورتی که متکی بر توحید [دین توحیدی] باشد.» همه این نتایج آماری و البته آرای کارشناسان این حوزه نشان می‌دهد بهترین راه برای پیشگیری از وقوع جرم فرهنگ‌سازی و مهیا کردن شرایط مناسب برای نزدیکی بیشتر شهروندان به آموزه‌های دینی و اخلاقی است؛ موضوعی که در آن باید بیشتر تامل کنیم.

حرف آخر

بابک برزویه درگذشت

دیگر باید پیش از نام بابک برزویه، عکاس باسابقه سینمای ایران بنویسیم زنده‌یاد که او پس از هفت ماه کما، دیگر تاب نیاورد و دیروز پس از مدت‌ها تحمل عوارض ناشی از بیماری، دارفانی را وداع گفت. خانواده برزویه با انتشار متنی، ضمن تایید این خبر اعلام کرد: با کمال تأسف به عرض می‌رساند بابک برزویه عزیزمان پس از چندین ماه مبارزه، تسلیم تقدیر الهی شد. متعاقبا زمان و مکان خاکسپاری از طرف خانواده اطلاع‌رسانی خواهد شد. بابک برزویه مدرس، عکاس، بازیگر و از فعالان عرصه عکاسی تئاتر و سینما از دی ماه ۱۴۰۰ به دلیل عارضه مغزی در کما به سر می‌برد و در بخش مراقبت‌های ویژه بستری بود. برزویه برای اولین بار در ۱۱ سالگی در فیلم «مدرسه‌ای که می‌رفتیم» (۱۳۵۹) به‌کارگردانی داریوش مهرجویی نقشی ایفا کرد. او در دوران نوجوانی با توجه به علاقه به رشته عکاسی به این رشته روی آورد و با ادامه تحصیلات خود در این رشته، فعالیت‌های خود را به صورت حرفه‌ای در عکاسی خبری، صنعتی و هنری ادامه داد. وی از شروع فعالیت‌های عکاسی خود با کارگردان‌هایی همچون رسول ملاقلی‌پور، مسعود کیمیایی، پوران درخشنده و مهران مدیری همکاری داشته است. برزویه سال ۱۳۷۵ برنده دیپلم و سیمرغ بلورین بهترین عکاس فیلم برای عکاسی فیلم «سفر به چذابه» (ساخته رسول ملاقلی‌پور) شد.

حکمت

امام باقر(ع)
هیچ نعمتی چون عافیت نیست و هیچ عافیتی چون یاوری توفیق.
تحف‌العقول

نکته روز

یک تصویر از سفره خانوار

پردرآمدترین خانوارهای کشور در کدام استان ایران هستند؟

گزارش درآمد سالانه خانوار شهری و روستایی منتشر شده که البته رسانه‌ها از آن تعبیرهای متفاوتی کرده‌اند، تفاوت در نگاه به این آمارها البته نافی درستی این داده‌ها نیست و می‌توان از منظرهای مختلفی به آن نگاه کرد. به عنوان مثال با توجه به این گزارش، می‌توان چنین استدلال کرد که شکاف طبقاتی در دوره کنونی نسبت به گذشته کاهش پیدا کرده است. طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار با قدمتی ۵۰ ساله از مهم‌ترین طرح‌های آماری مرکز آمار ایران است. هدف کلی این طرح، برآورد متوسط هزینه‌ها و درآمد یک خانوار شهری و یک خانوار روستایی در سطح کشور و استان‌هاست. در سال ۱۴۰۰ تعداد خانوارهای آمارگیری شده در این طرح ۱۹۶۱۸ خانوار نمونه در نقاط شهری و ۱۸۳۷۰ خانوار نمونه در نقاط روستایی کشور بوده است. این گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۰ نابرابری درآمدی در بین خانوارهای کشور کاهشی بوده که این موضوع در کاهش ضریب جینی هم منعکس شده است. گزارش تازه مرکز آمار حاکی از آن است که دخل‌وخرج خانوار در سال ۱۴۰۰ رشدی حدود ۵۰ درصدی را تجربه کرده است. بر این اساس هزینه کل سالانه خانوار شهری از سطح ۶۲ میلیون تومانی در سال ۹۹ به بیش از ۹۲/۵ میلیون تومان در سال ۱۴۰۰ بالغ شده است.

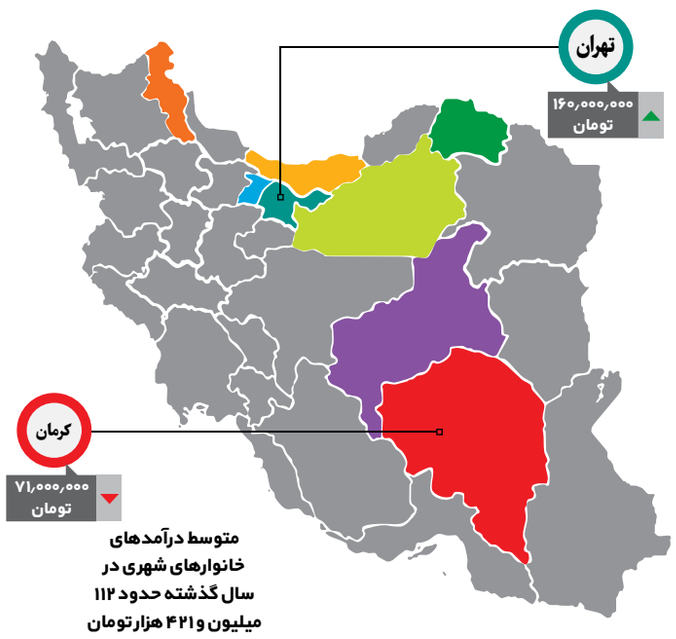

متوسط درآمدهای خانوارهای شهری در سال گذشته حدود ۱۱۲ میلیون و ۴۲۱ هزار تومان بوده‌است

البرز	مازندران	یزد	سمنان	اردبیل	خراسان شمالی
۱۳۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۱۲۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۷۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان	۷۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۷۶,۵۰۰,۰۰۰ تومان

پردرآمدترین خانوارهای کشور — کم درآمدترین خانوارهای کشور

پرسه

ابراهیم در گلستان

موسسه توسعه هنرهای تجسمی معاصر با حمایت اداره‌کل هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موشن گرافیک‌هایی را با عنوان «تجسم یک قرن» و مرور ۱۰۰ سال اخیر هنر ایران تولید کرده است. دوازدهمین قسمت این مجموعه، به بررسی زندگی ابراهیم حقیقی، هنرمند چندرسانه‌ای ایران اختصاص دارد. ابراهیم حقیقی طی شش دهه فعالیت حرفه‌ای خود، بخشی از تاریخ تصویرسازی ایران؛ از جمله طراحی پوستر تئاتر و سینما، طراحی جلد کتاب و آلبوم‌های موسیقی، نقاشی، عکاسی، ساخت انیمیشن و فیلم را به ثبت رسانده است. او از سال ۱۳۴۷ تاکنون طراح کتب و مجلات گوناگونی بوده است. برای فیلم، سریال و نمایش‌های مختلف، طراحی صحنه کرده است. برای فیلم‌ها و سریال‌های زیادی تیتراژ ساخته و نمایشگاه‌های متعددی را برگزار کرده که جوایز زیادی را هم به‌دست آورده است.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

آمریکا چگونه از افغانستان فرار کرد؟

خروج غیرمسئولانه آمریکا از افغانستان در سال گذشته که منجر به سقوط دولت پیشین کابل و به قدرت رسیدن طالبان شد، گرچه به‌ظاهر نشانه پایان جنگ و اشغالگری بود اما باید آن را آغاز دوره جدیدی از درد و رنج مردم مظلوم افغانستان دانست که شرایطی حتی سخت‌تر از گذشته بر آنها تحمیل کرده است. آمریکایی‌ها قبل از ترک افغانستان، به تعدادی زیادی از شهروندان افغان که به نوعی در سال‌های اشغالگری و از سر ناچاری با نیروهای آمریکایی همکاری می‌کردند، وعده داده بودند که آنها را همراه خود به آمریکا خواهند برد اما این وعده‌ها، دروغی بیش نبود و حالا بسیاری از این شهروندان دریافته‌اند که فریب خورده‌اند و نیروهای آمریکایی، آنها را به حال خود رها کرده‌اند. آنهایی هم که به آمریکا پناه برده‌اند، معلوم نیست چه سرنوشتی در آینده خواهند داشت.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

۶۰۰ میلیارد؛ خرج سرخابی‌ها

دو باشگاه استقلال و پرسپولیس پس از پذیرش سهام‌شان در بازار سرمایه، مبلغ قراردادهای خود را اعلام کردند. طبق نامه رضا درویش، مدیرعامل باشگاه پرسپولیس، مجموع قراردادهای این تیم با احتساب تبدیل مبالغ دلاری، حدود ۲۵۰ میلیارد تومان و براساس نامه مصطفی آجرلو، مدیرعامل باشگاه استقلال، مجموع قراردادهای این تیم ۳۴۳ میلیارد تومان است؛ یعنی این دو تیم درمجموع حدود ۶۰۰ میلیارد تومان قرارداد بسته‌اند که البته با توجه به تاریخ نامه‌ها، احتمالا قراردادهای دو تیم در بعد از این تاریخ‌ها در نامه‌ها ذکر نشده است.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

پیشنهاد روز

نزدیک‌تر بیا

نگاهی به حضور خاطره‌انگیز محمد کاسبی در حافظه تصویری ما

نام محمد کاسبی این روزها دارد زیاد تکرار می‌شود اما این توالی نام او در رسانه‌ها دلیلش نه آغاز پروژه‌ای سینمایی است و نه حضورش در قاب جادویی تلویزیون. او حالا مدتی است به دلیل وضعیت ناپایدار و نوسانات شدید قلبی در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان بستری شده است. حضور او در حافظه تصویری چند نسل از جامعه هنردوست ایرانی ثبت شده است، از پدر سختگیر اما مهرورز فیلم «پدر» مجید مجیدی گرفته تا نقش تقی، راننده لوطی و عشق کامیون سریال «خوش‌غیرت». هرچند چهره عبوس او بسیاری از کارگردان‌ها را به این صرافت می‌انداخت که از او در نقش‌های جدی استفاده کنند اما سال‌های اخیر در آثار کمدی هم نقشی موثر به جا گذاشت. ازجمله سریال «سه درچهار» که در نقش رحمان موزی، پدر خانواده پرحاشیه سریال ایفای نقش می‌کرد. با امید به بهبودی این بازیگر دوست‌داشتنی، نگاهی داشته‌ایم به حضور او در سه بزنگاه هنری در کارنامه‌اش؛ حضوری که امید داریم تداوم داشته باشد.

شنا در زمستان

هرچند محمد کاسبی در اوایل سال ۱۳۵۸ با چندی از دوستانش حوزه اندیشه و هنر اسلامی را پایه‌گذاری کرد که بعدها نامش به «حوزه هنری» تغییر کرد و هر چند او در بنیان مرکز هنرهای نمایشی وزارت ارشاد نیز نقش داشت اما اولین حضور جدی او در سینمای ایران در سال ۶۸ رقم خورد. جایی که او دو سال بعد از ساخت فیلم کوتاه «قاصد»، فیلم بلند «شنا در زمستان» را با بازی مجید مجیدی کلید زد. فیلمی با مختصات آشنای سینمای دهه ۶۰ ایران. قصه معلمی که در زمان پیش از انقلاب جهت تدریس به یکی از مدارس محروم کشور منتقل می‌شود و بامشاهده وضع نامناسب معیشتی مردم و همچنین جهل و فقر حاکم بر آنها درصدد کمک به مردم و از جمله شاگردانش برمی‌آید. طرفداری معلم از شاگردان عهد و اخوتی میان آنها برقرار می‌کند اما گزارش ناظم به مراکز امنیتی نهایتا منجر به اخراج او از مدرسه می‌شود. روز گذشته محسن برمهانی معاون سیمای رسانه ملی به عیادت این هنرمند رفت و خطاب به او گفت که تلویزیون و سینما مدیون هنر شماست، چراکه شما هنرمندی متعهد، مردمی و انقلابی هستید. از خداوند آرزوی سلامتی عاجل داریم.

پدر

حضور محمد کاسبی در فیلم پدر ساخته مجید مجیدی بدون شک اوج پختگی این بازیگر در سینمای ایران است. البته که پیش از نقش‌آفرینی در این فیلم، او در مجموعه‌ای از آثار اولیه محسن مخملباف بازی کرده بود اما در فیلم پدر، ما با شمایل تازه‌ای از توانمندی‌های این بازیگر روبه‌رو هستیم. فیلم هم مورد توجه بسیاری قرار گرفت و علاوه بر این‌که توانست سیمرغ بلورین بهترین فیلم جشنواره فجر را از آن خود کند، محمد کاسبی هم توانست سیمرغ بهترین بازیگر مرد جشنواره را به خانه ببرد. قصه فیلم روایت مهرا... است که بعد از فوت پدرش، برای تأمین معاش خانواده‌اش در شهر دیگری به کار مشغول می‌شود اما هنگامی که به دیدن مادر و خواهرش بازمی‌گردد، می‌فهمد که مادرش با مرد مهربانی که ژاندارم (محمد کاسبی) است، ازدواج کرده است. پیش از این نقش‌آفرینی محمد کاسبی در فیلم «بدوک» هم با مجید مجیدی همکاری کرده بود اما فیلم پدر در کارنامه کاری این دو جایگاه ویژه‌ای دارد.

خوش‌رکاب

پس از حضور موفق و موثر محمد کاسبی در سینمای دهه ۷۰ ایران، او به نوعی به سریال‌های تلویزیونی کوچ کرد. پیش از آن هم او در برخی از سریال‌ها همچون رعنا، زمانی برای خاکستر و دلبر آهنی نقش داشت اما حضور جدی او در ابتدای دهه ۸۰ با سریال «خوش‌رکاب» علی‌شاه حاتمی رقم خورد؛ سریالی که طی دو دهه اخیر جای ثابتی در نوستالژی بصری جامعه ایرانی دارد. داستان سریال خوش رکاب، قصه علاقه مردی میانسال به کامیونش است. شدت این علاقه آن‌قدر زیاد است که در ابتدا دعوت نزدیکانش را برای رفتن به منطقه‌های جنگی قبول نمی‌کند و در ادامه وقتی پا به آن منطقه می‌گذارد، متحول می‌شود. اولین بار خوش‌رکاب در نوروز ۱۳۸۲ از تلویزیون پخش شد و از همان زمان به دل بینندگان نشست. شاید تنها سریال دفاع مقدسی سیما که در نوروزروی آنتن رفت، این سریال بود. درست است که سریالی با رگه‌های کمدی بود اما درونمایه جنگ و دفاع مقدسی هم در آن به چشم می‌خورد. او در این سریال در قامت یک مرد کامیون‌دار قرار گرفت و منش و اخلاق افرادی اینچنینی را به خوبی به نمایش گذاشت. شاید یکی از دلایل محبوبیت او در نقش تقی سریال خوش‌رکاب این بود که به سختی حاضر شد تا کامیونش راهی مناطق جنگی شود.